Сборник съдебна практика

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ГЕНЕРАЛНИЯ АДВОКАТ
M. CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA
представено на 12 ноември 2020 година [1]

Съединени дела C-354/20 PPU и C-412/20 PPU

L. и P.
в присъствието на:
Openbaar Ministerie

(Преюдициални запитвания, отправени от Rechtbank Amsterdam (Първоинстанционен съд Амстердам, Нидерландия)

„Преюдициално запитване — Спешно преюдициално производство — Съдебно сътрудничество по наказателноправни въпроси — Европейска заповед за арест — Рамково решение 2002/584/ПВР — Предаване на задържаното лице на издаващия съдебен орган — Харта за основните права на Европейския съюз — Член 47 — Право на достъп до независим и безпристрастен съд — Системни или общи недостатъци във връзка с независимостта на съдебната власт в издаващата държава членка“

1. Съдът вече се е произнесъл кога изпълняващият съдебен орган на европейска заповед за арест (ЕЗА), издадена в съответствие с Рамково решение 2002/584/ПВР [2], може да откаже предаването на издирваното лице, ако бъде установен реален риск от нарушаване на основните му права.

2. Съдът в голям състав е приел, че сред нарушенията на посочените права, които могат да обосноват отказа за предаване на издирваното лице, е нарушението на правото на справедлив съдебен процес (член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз, наричана по-нататък „Хартата“). Такъв може да бъде случаят, когато системните или общи недостатъци във връзка с независимостта на юрисдикциите на издаващата ЕЗА държава членка застрашават това основно право [3].

3. За да достигне до този извод, в решение Minister for Justice and Equality (Недостатъци на съдебна система) Съдът възприема същия подход, който преди това е използвал в случаите на системни или общи недостатъци, засягащи не независимостта на съдебните органи, а условията в местата за лишаване от свобода, които може да накърнят достойнството на лицето, чието предаване се решава в контекста на ЕЗА [4].

1 Език на оригиналния текст: испански.

2 Рамково решение на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки (ОВ L 190, 2002 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 19, том 6, стр. 3) и поправка в ОВ L 205, 2019 г., стр. 34, изменено с Рамково решение 2009/299/ПВР на Съвета от 26 февруари 2009 г. (ОВ L 81, 2009 г., стр. 24) (наричано по-нататък „Рамковото решение“).

3 Решение от 25 юни 2018 г., Minister for Justice and Equality (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586), наричано по-нататък „решение Minister for Justice and Equality (Недостатъци на съдебната система)“.

4 Решение от 5 април 2016 г., Aranyosi и Căldăraru (C-404/15 и C-659/15 PPU, EU:C:2016:198; наричано по-нататък „решение Aranyosi и Căldăraru“).

4. Съгласно този подход изпълняващият ЕЗА съдебен орган трябва да направи конкретна и точна проверка дали освен системните и общи недостатъци, засягащи независимостта на юрисдикциите на издаващата държава членка, са налице сериозни и потвърдени основания да се приеме, че ако издирваното лице бъде предадено, има опасност от нарушаване на предоставеното му с член 47 от Хартата право.

5. Въпросът на Rechtbank Amsterdam (Първоинстанционен съд Амстердам, Нидерландия) е дали при настъпило след решение Minister for Justice and Equality (Недостатъци на съдебната система) задълбочаване на общите недостатъци в полската правосъдна система той може да откаже поисканото от юрисдикция на тази държава предаване, без да проверява обстойно конкретните обстоятелства в основата на ЕЗА.

6. По съображения, които ще изложа по-нататък, ще предложа на Съда да потвърди практиката, установена в решение Minister for Justice and Equality (Недостатъци на съдебната система). Ето защо споделям становището, застъпено по делото от Openbaar Ministerie (Прокуратура на Нидерландия), от белгийското и ирландското правителство, както и от Комисията[5].

I. Правна уредба

A. Правото на Съюза

1. Договорът за Европейския съюз

7. Член 7 предвижда:

„1. По мотивирано предложение на една трета от държавите членки, на Европейския парламент или на Европейската комисия Съветът, с мнозинство от четири пети от своите членове, след като получи одобрение от Европейския парламент, може да констатира наличието на очевиден риск от тежко нарушение от държава членка на ценностите, посочени в член 2. Преди да направи тази констатация, Съветът изслушва въпросната държава членка и може да отправи препоръки към нея, като действа съгласно същата процедура.

Съветът редовно проверява дали основанията за такава констатация продължават да са налице.

2. Европейският съвет, като действа с единодушие, по предложение на една трета от държавите членки или на Европейската комисия, след като получи одобрение от Европейския парламент, може да установи наличието на тежко и продължаващо нарушение на ценностите, посочени в член 2 от страна на дадена държава членка, след като покани тази държава членка да представи своята позиция.

3. Когато е направена констатация по параграф 2, Съветът може с квалифицирано мнозинство да вземе решение за спирането на някои права, произтичащи от прилагането на Договорите по отношение на въпросната държава членка, включително и на правото на глас на представителя на правителството на тази държава членка в Съвета. Като прави това, Съветът взема под внимание възможните последици от такова спиране върху правата и задълженията на физическите и юридическите лица.

5 Полското правителство изразява несъгласие с основния довод в мотивите на акта за преюдициално запитване, но твърди, че отговорът на поставените в него въпроси поначало може да бъде изведен от решение Minister for Justice and Equality (Недостатъци на съдебната система).

Във всеки случай задълженията на въпросната държава членка според Договорите продължават да бъдат обвързващи за нея.

[…]“.

2. Харта на основните права на Европейския съюз

8. Член 47 („Право на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес“) гласи:

„Всеки, чиито права и свободи, гарантирани от правото на Съюза, са били нарушени, има право на ефективни правни средства за защита пред съд в съответствие с предвидените в настоящия член условия.

Всеки има право неговото дело да бъде гледано справедливо и публично в разумен срок от независим и безпристрастен съд, предварително създаден със закон. Всеки има възможността да бъде съветван, защитаван и представляван.

[…]“.

3. Рамково решение 2002/584

9. Съображение 10 гласи:

„Механизмът на [ЕЗА] се основава на високо равнище на [доверие] между държавите членки. Нейното прилагане може да бъде спряно единствено в случай на съществено и продължаващо нарушаване [от страна на някоя от държавите членки] на един от принципите […], посочени в член 6, параграф 1 от [ДЕС], определени от Съвета съгласно член 7, параграф 1 от Договора с посочените в член 7, параграф 2 от него последици“.

10. Член 1 („Определение на понятието европейска заповед за арест и задължение за изпълнението ѝ“) предвижда:

„1. Европейската заповед за арест е съдебно решение, което е издадено от държава членка, с оглед задържане и предаване от друга държава членка на издирвано лице, с цел наказателно преследване или изпълнение на присъда за лишаване от свобода или на мярка, изискваща задържане.

2. Държавите членки следва да изпълнят всяка европейска заповед за арест въз основа на принципите на взаимното признаване и в съответствие с разпоредбите на настоящото рамково решение.

3. Рамковото решение няма действие по отношение на изменение на задължението за спазване на основните права и основните правни принципи, залегнали в член 6 [ДЕС]“.

11. Член 6 („Определяне на компетентните съдебни органи“) гласи:

„1. Издаващият съдебен орган е съдебният орган на държавата членка, издала европейската заповед за арест, компетентен да я издаде съгласно правото на тази държава.

2. Изпълняващият съдебен орган е съдебният орган на изпълняващата държава членка, който е компетентен да изпълни европейската заповед за арест съгласно правото на тази държава.

3. Всяка държава членка следва да уведоми генералния секретариат на Съвета за компетентните съдебни органи според своето законодателство“.

12. Членове 3, 4 и 4а определят случаите, при които не се допуска изпълнение, и случаите, при които може да бъде отказано изпълнение на ЕЗА.

13. Член 15 („Решение за предаване“) предвижда:

„1. Изпълняващият съдебен орган следва да реши в сроковете и при условията, определени в настоящото рамково решение, дали лицето да бъде предадено.

2. Ако изпълняващият съдебен орган счете, че предоставената от издаващата държава членка информация е недостатъчна, за да вземе решение за предаване, той следва да поиска незабавно да му бъде предоставена необходимата допълнителна информация, особено що се отнася до членове 3—5 и член 8 и може да определи срок за получаването ѝ, отчитайки необходимостта от спазването на посочените в член 17 срокове.

3. Издаващият съдебен орган може по всяко време да изпраща необходима допълнителна информация на изпълняващия съдебен орган“.

Б. Националното право

14. Рамковото решение е транспонирано в нидерландското право с Wet tot implementatie van het kaderbesluit van de Raad van de Europese Unie betreffende het Europees aanhoudingsbevel en de procedures van overlevering tussen de lidstaten van de Europese Unie[6] от 29 април 2004 г.[7], изменен със Закон от 22 февруари 2017 г.[8]

II. Главните производства и преюдициалните въпроси

А. Дело C-354/20 PPU

15. На 7 февруари 2020 г. officier van justitie (прокурор, Нидерландия) сезира запитващата юрисдикция с искане да се произнесе по изпълнението на ЕЗА, издадена на 31 август 2015 г. от Sąd Rejonowy w Poznaniu (Районен съд Познан, Полша), за задържането и предаването на полски гражданин без местожителство или постоянно пребиваване в Нидерландия, за целите на наказателно преследване за трафик с наркотици и притежаване на фалшив документ за самоличност.

16. На 24 март 2020 г. Rechtbank Amsterdam (Първоинстанционен съд Амстердам) спира производството и приканва издирваното лице и прокуратурата да представят становища относно актуалните събития в Полша, свързани с върховенството на закона, както и относно евентуалните последици от предаването на това лице съгласно решение Minister for Justice and Equality (Недостатъци на съдебната система).

6 Закон за транспониране на Рамковото решение на Съвета на Европейския съюз относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите — членки на Европейския съюз

7 Stb. бр. 195, 2004 г.

8 Stb. бр. 82, 2017 г.

17. На 12 юни 2020 г. след представяне на съответните становища Rechtbank Amsterdam (Първоинстанционен съд Амстердам) приканва прокуратурата да постави допълнителни въпроси на издаващия съдебен орган. Последният предоставя отговор на поставените въпроси, с изключение на отнасящите се до Sąd Najwyższy (Върховен съд, Полша), като приканва запитващата юрисдикция да се обърне направо към самия Sąd Najwyższy (Върховен съд, Полша).

18. Прокуратурата отправя до Sąd Najwyższy (Върховен съд, Полша) въпросите, които се отнасят до него, но не получава отговор.

19. В този контекст Rechtbank Amsterdam (Първоинстанционен съд Амстердам) отправя до Съда следните въпроси:

„1) Недопустимо ли е съгласно Рамково[то] решение […], член 19, параграф 1, втора алинея ДЕС и/или член 47, втора алинея от Хартата, изпълняващият съдебен орган да изпълни издадената от съд [ЕЗА], когато след издаването на тази [ЕЗА] националните правни разпоредби на издаващата държава членка са изменени в такъв смисъл, че съдът вече не отговаря на изискванията за ефективна съдебна защита или за ефективна защита, тъй като тези правни разпоредби вече не гарантират неговата независимост?

2) Недопустимо ли е съгласно Рамково[то] решение […] и член 47, втора алинея от Хартата изпълняващият съдебен орган да изпълни ЕЗА, когато е установил, че в издаващата държава членка за всяко заподозряно лице — а следователно и за издирваното лице — независимо от компетентните да разглеждат производствата срещу издирваното лице юрисдикции на тази държава членка, от личното му положение, естеството на правонарушението, за което то е наказателно преследвано, и от фактическия контекст в основата на ЕЗА е налице реален риск от нарушаване на основното му право на независим съд, поради обстоятелството, че юрисдикциите в издаващата държава членка вече не са независими поради системни и общи недостатъци?

3) Недопустимо ли е съгласно Рамково[то] решение […] и член 47, втора алинея от Хартата изпълняващият съдебен орган да изпълни ЕЗА, когато е установил, че

— в издаващата държава членка за всяко заподозряно лице съществува реален риск от нарушаване на основното му право на справедлив съдебен процес поради системните и общи недостатъци във връзка с независимостта на правосъдната система на въпросната държава членка,

— като поради това тези системни и общи недостатъци не само могат да засегнат юрисдикциите на тази държава членка, компетентни да разглеждат производствата срещу издирваното лице, но и действително ги засягат, и

— следователно съществуват сериозни и потвърдени основания да се счита, че издирваното лице ще бъде изложено на реален риск от нарушаване на основното му право на независим съд и по този начин ще се засегне съществото съдържание на основното му право на справедлив съдебен процес,

въпреки че независимо от тези системни и общи недостатъци издирваното лице не е изразило конкретни опасения и независимо от тези системни и общи недостатъци, личното му положение, естеството на правонарушението, за което то е наказателно преследвано, и фактическият контекст в основата на ЕЗА не пораждат опасения, че изпълнителната и/или законодателната власт ще упражняват конкретен натиск или ще окажат влияние в рамките на съответното наказателно производство?“.

Б. Дело C-412/20 PPU

20. На 23 юни 2020 г. officier van justitie (прокурор, Нидерландия) сезира запитващата юрисдикция с искане да се произнесе по изпълнението на ЕЗА, издадена на 26 май 2015 г. от Sąd okręgowy w Sieradzu (Окръжен съд Шерадз, Полша), за задържането и предаването на лице, осъдено от друг полски съд на лишаване от свобода [9].

21. На 17 август 2020 г. издирваното лице моли запитващата юрисдикция да изчака отговора на Съда по преюдициалното запитване по дело C-354/20 PPU, срещу което прокуратурата не възразява.

22. След съдебно заседание, проведено на 20 август 2020 г., Rechtbank Amsterdam (Първоинстанционен съд Амстердам), решава да добави следния въпрос към поставените по дело C-354/20 PPU:

„Недопустимо ли е съгласно Рамково[то] решение […], член 19, параграф 1, втора алинея от [ДЕС] и/или член 47, втора алинея от Хартата […] изпълняващият съдебен орган да изпълни издадената от съд [ЕЗА], ако този съд не отговаря на изискванията за ефективна съдебна защита и още към момента на издаването на ЕЗА не е отговарял на тези изисквания, тъй като законодателството на издаващата държава членка не гарантира независимостта на този съд и не я е гарантирало още към момента на издаване на ЕЗА?“.

III. Производството пред Съда

23. Преюдициалните запитвания постъпват в Съда на 31 юли 2020 г. (дело C-354/20 PPU) и 3 септември 2020 г. (дело C-412/20 PPU).

24. Съдът уважава искането да разгледа преюдициалните запитвания по реда на спешното производство и съединява делата.

25. Писмени становища представят представителите на издирваните лица, прокуратурата, правителствата на Нидерландия и Полша, както и Комисията. Всички посочени страни се явяват в проведеното на 12 октомври 2020 г. съдебно заседание, в което вземат участие и белгийското и ирландското правителство.

IV. Анализ

А. Предварителни бележки

1. Приложима разпоредба от Рамковото решение

26. Както в диспозитивите, така и в мотивите на актовете за преюдициално запитване се прави общо позоваване на Рамковото решение, без да се посочва конкретна разпоредба, чието тълкуване се иска.

27. Въпреки това, също както по делото, по което е постановено решение Minister for Justice and Equality (Недостатъци на съдебната система), се налага изводът, че запитващата юрисдикция има предвид разпоредбата на член 1, параграф 3 от Рамковото решение.

9 По-конкретно, за изтърпяването на оставащите седем месеца от наказание лишаване от свобода, наложено с присъда от 18 юли 2019 г. на Sąd rejonowy w Wieluniu (Районен съд Велюн, Полша) за няколко случая на заплахи и нанасяне на тежка телесна повреда.

2. По мотивите на преюдициалните запитвания

28. В акта за преюдициално запитване по дело C-354/20 PPU Rechtbank Amsterdam (Първоинстанционен съд Амстердам) посочва, че не установява нито едно от основанията за отказ на предаването по членове 3—5 от Рамковото решение[10]. Въпреки че в акта за преюдициално запитване по дело C-412/20 PPU липсва такъв коментар, следва да се приеме, че за него важи същото.

29. Запитващата юрисдикция приема обаче, че „последните промени в законодателството на Република Полша, които засягат независимостта на съдебната власт в тази страна“[11], биха могли да съставляват достатъчно основание да се откаже изпълнението на ЕЗА. Тя изпитва съмнения дали тези законодателни промени сами по себе си не поставят под въпрос изпълнението на ЕЗА предвид риска от нарушаване на гарантираното от член 47 от Хартата право на издирваното лице на справедлив съдебен процес пред независим съд.

30. Съгласно изложеното в акта за преюдициално запитване по дело C-354/20 PPU, преди описаните промени и след постановяване на решение Minister for Justice and Equality (Недостатъци на съдебна система), запитващата юрисдикция предполага, че в Полша съществува реален риск от нарушение на посоченото право поради общите или системни недостатъци, засягащи независимостта на съдебната власт в тази държава членка.

31. Въз основа на това обстоятелство Rechtbank Amsterdam (Първоинстанционен съд Амстердам) е започнал да проверява ЕЗА, издадени от полските съдебни органи, използвайки двустранния подход, установен в решение Minister for Justice and Equality (Недостатъци на съдебната система). В съответствие с този подход запитващата юрисдикция разглежда: а) дали тези недостатъци могат да имат отрицателни последици за юрисдикциите, които са компетентни да разглеждат производства срещу издирваното лице, и б) при утвърдителен отговор, дали има сериозни и потвърдени основания да се счита, че посоченото лице ще се изложи на реален риск от нарушение на неговото основно право на независим съд.

32. Според запитващата юрисдикция прилаганият от нея подход може вече да не е релевантен с оглед на законодателните промени, извършени в Полша през последните месеци. В резултат на тези промени системните или общи недостатъци, които засягат независимостта на полските съдилища, са от такова естество, че правото на независим съд не е гарантирано за нито едно заподозряно лице пред тези съдилища, независимо от личното му положение, от естеството на правонарушението, за което то е наказателно преследвано и фактите в основата на ЕЗА.

33. В този нов контекст възниквала възможността да се откаже изпълнението на ЕЗА, без да е необходимо да се проверява конкретно дали системните недостатъци имат отрицателни последици за *конкретните* юрисдикции, които разполагат с компетентност спрямо издирваното лице, и дали с оглед на личното му положение, за това лице съществува реален риск от засягане на основното му право на справедлив съдебен процес[12].

10 Точка 4 от акта за преюдициално запитване по дело C-354/20 PPU.

11 Пак там.

12 Това становище съвпада със застъпваното от High Court (Върховен съд, Ирландия) по дело C-216/18 PPU, Minister for Justice and Equality (Недостатъци на съдебната система), което Съдът обаче не възприема. В заключението си, представено по това дело (EU:C:2018:517), генералният адвокат Танчев посочва, че „[з]апитващата юрисдикция счита, че в хипотеза, в която недостатъците на съдебната система на издаващата държава членка са особено тежки, т.е. в която тази държава членка вече не спазва принципа на правовата държава, посочената юрисдикция трябва да откаже предаването, без да проверява дали заинтересованото лице ще е изложено на този риск“ (т. 98).

34. В акта за преюдициално запитване по дело C-412/20 PPU се посочва още, че за разлика от дело C-354/20 PPU, разглежданата ЕЗА: а) е издадена с цел изпълнение на наказание лишаване от свобода, и б) е издадена на 26 май 2020 г., тоест след събитията, чието развитие показвало, че натискът върху независимостта на полското правосъдие в Полша е нараснал.

Б. По същество

35. В общ план най-голямо значение имат въпросите на запитващата юрисдикция, които се отнасят до възможността да се откаже изпълнението на ЕЗА при липсата на независими юрисдикции в издаващата държава членка поради системните или общи недостатъци, които засягат тяхната независимост (вторият въпрос по дело C-354/20 PPU и единственият въпрос по дело C-412/20 PPU).

36. Ако е налице такова общо положение, на следващо място е необходимо да се установи дали изпълнението на ЕЗА може да бъде отказано, дори когато „издирваното лице не е изразило конкретни опасения и [...] личното му положение, естеството на правонарушението, за което то е наказателно преследвано, и фактическият контекст в основата на ЕЗА не пораждат опасения, че изпълнителната и/или законодателната власт ще упражняват конкретен натиск или ще окажат влияние в рамките на съответното наказателно производство?“ (третият въпрос по дело C-354/20 PPU).

37. В допълнение към отговорите на тези въпроси трябва да се определи кой е релевантният момент за преценката дали юрисдикцията, издала ЕЗА, е независима (първият въпрос по дело C-354/20 PPU и единственият въпрос по дело C-412/20 PPU).

38. Според мен е логично да се предостави отговор на втория и третия въпрос по дело C-354/20 PPU, преди да се отговори на първия въпрос: едва след като се приеме, че изпълняващият ЕЗА съдебен орган може да откаже нейното изпълнение поради системни или общи недостатъци, които засягат независимостта на съдебната власт в издаващата държава членка, би имало смисъл да се разглежда въпросът дали този отказ е приложим спрямо ЕЗА, издадени преди или след като тези недостатъци достигнат степента, описана от запитващата юрисдикция.

1. Значение за изпълнението на ЕЗА на системните или общи недостатъци във връзка с независимостта на юрисдикциите в издаващата държава членка

39. Съдът е приел, че освен в случаите, изрично посочени в Рамковото решение (членове 3—5), изпълнението на ЕЗА може да бъде отказано и „при изключителни обстоятелства“, които поради своята тежест налагат ограничения в принципите на взаимно признаване и взаимно доверие между държавите членки, върху които е изградено съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси.

40. Сред тези „изключителни обстоятелства“ са обстоятелства, които могат да са свързани с риск издирваното лице да бъде подложено на нечовешко или унизително отношение по смисъла на член 4 от Хартата [13]. Към тях спадат и обстоятелствата, разкриващи съществуването на реален риск от нарушаване на основното право на независим съд на това лице и оттук на правото му на справедлив съдебен процес, гарантирано с член 47, втора алинея от Хартата [14].

13 Решение от 5 април 2016 г., Aranyosi и Căldăraru (C-404/15 и C-659/15 PPU, EU:C:2016:198; наричано по-нататък „решение Aranyosi и Căldăraru“, т. 104).

14 Решение Minister for Justice and Equality (Недостатъци на съдебната система), т. 59.

41. И в двата случая — по които Съдът до момента се е произнесъл — „изключителните обстоятелства изискват да се установи съществуването на „системни или общи недостатъци“ в издаващата държава членка било във връзка със независимостта на юрисдикциите, било по отношение на положението на определени групи лица или на условията в определени места за задържане.

42. Проверката за наличието на този вид „изключителни обстоятелства“ следва да бъде извършена от изпълняващия съдебен орган, който за целта трябва да разполага с „обективни, достоверни, точни и надлежно актуализирани данни“ [15], доказващи съществуването на такива системни или общи недостатъци.

43. Измежду тези елементи за преценка Съдът се позовава по-конкретно на „данни, […] посочени[…] в мотивирано предложение на Комисията, прието на основание член 7, параграф 1 ДЕС, които са от естество да докажат съществуването на реален риск от нарушение на гарантираното с член 47, втора алинея от Хартата основно право на справедлив съдебен процес, поради системни или общи недостатъци, свързани с независимостта на съдебната власт“ [16].

44. Съдът е постановил, че при наличието на такива „изключителни обстоятелства“ изпълняващият орган може да прекрати процедурата по предаване, уредена в Рамковото решение. Следователно в случая става въпрос за един *изключителен по естеството си отговор* в контекста на Рамковото решение, което, повтарям, не предвижда други основания за неизпълнение, освен тези по членове 3—5. На *изключителния характер* на констатираните в дадена държава членка обстоятелства, правото на Съюза реагира също по *изключителен* начин [17].

45. За този *изключителен по естеството си отговор* обаче са налице ограничения, които зависят от изпълнението на определени условия. Посочената *изключителност* не е в такава степен, че да предопределя възможността за автоматичен отказ да се изпълняват всички европейски заповеди за арест, издадени от юрисдикции на издаващата държава членка, в която са налице общи или системни недостатъци. Реакцията от страна на правото на Съюза, макар и сериозна, е по-скоро сдържана, тъй като води до задължение за изпълняващия съдебен орган да провери дали в обстоятелствата на конкретния случай, по който трябва да се произнесе, тези недостатъци могат да доведат до реално и ефективно нарушение на основните права на издирваното лице.

46. Ако общите и системни недостатъци са свързани с независимостта на съдебната власт, изпълняващият съдебен орган, след като констатира, че тези недостатъци предполагат реален риск от нарушение на правото на справедлив съдебен процес, „трябва *след това* да направи *конкретна и точна* преценка дали при конкретните обстоятелства има сериозни и потвърдени основания, позволяващи да се приеме, че издирваното лице ще се изложи на този риск след предаването му на издаващата държава членка“ [18].

15 Решение Aranyosi и Căldăraru, т. 104.

16 Minister for Justice and Equality (Недостатъци на съдебната система), т. 79.

17 Според Съда тази изключителна по естеството си реакция се основава „от една страна, на член 1, параграф 3 от това рамково решение, който предвижда, че то няма за последица изменение на задължението за спазване на основните права и основните правни принципи, прогласени в членове 2 ДЕС и 6 ДЕС, а от друга страна, на абсолютния характер на основното право, гарантирано с член 4 от Хартата“ (решение Minister for Justice and Equality (Недостатъци на съдебната система), т. 45). Съгласно същото решение към тези основания се прибавя и произтичащото от член 47, втора алинея от Хартата, доколкото тази разпоредба признава правото на независим съд и следователно на справедлив съдебен процес (решение Minister for Justice and Equality (Недостатъци на съдебната система), т. 59).

18 Решение Minister for Justice and Equality (Недостатъци на съдебната система), т. 68; курсивът е мой.

47. В крайна сметка възможността да бъде отказано изпълнението на ЕЗА на основания, различни от предвидените в членове 3—5 от Рамковото решение, изисква задълбочена проверка от страна на изпълняващия съдебен орган, състояща се от два етапа:

– на първия етап трябва да се прецени наличието на реален риск от нарушение на основните права с оглед на общото положение в издаващата държава членка,

– на втория етап, след като е направена горната констатация, трябва да се направи „конкретна и точна“ преценка дали при конкретните обстоятелства издирваното лице ще бъде изложено на риска от нарушение на основното му право.

48. Въпросът, който запитващата юрисдикция поставя в настоящото производство, е дали задълбочаването на системните или общи недостатъци в издаващата държава членка ѝ дава право да пропусне втория етап от посочената двустепенна проверка.

49. Ако случаят е такъв, не би било необходимо изпълняващият съдебен орган да преценява обстоятелствата в конкретния случай: той просто би могъл да прекрати процедурата по предаване, когато недостатъците са толкова значими, че се равняват на *липсата* в издаващата държава членка на правораздавателен орган, достоен да носи това наименование.

50. Колкото и привлекателно да изглежда [19], предложеното от запитващата юрисдикция решение не съответства на вече предоставеното от Съда. Освен това, както изтъква Комисията в писменото си становище, отказът [20] да се изпълняват *всички* ЕЗА, издадени от дадена държава членка, вероятно би довел до безнаказаност на множество престъпления [21].

51. Правителството на Нидерландия също се позовава на задължението да се предотвратява безнаказаността. Наред с това белгийското правителство отбелязва в съдебното заседание, че предложеният от запитващата юрисдикция подход би могъл да накърни правата на пострадалите от престъпленията, за извършването на които се издирва лицето, срещу което е издадена ЕЗА [22].

52. От друга страна, възприемането на становището на запитващата юрисдикция би могло да се разбира като дискредитиране на професионалната дейност на *всички* съдии в Република Полша, които в толкова деликатни области като свързаните с наказателното право полагат усилия да използват механизмите за съдебно сътрудничество, предвидени в Рамковото решение. Към риска за тяхната независимост, породен от описаните по-горе системни или общи недостатъци, би се прибавила невъзможността да участват — като издаващи или изпълняващи органи — в тези механизми за вътрешноевропейско сътрудничество.

19 Неговата привлекателност не може обаче да прикрие една известна доза радикалност. Становището на Комисията в това отношение, изразено по дело C-216/18 PPU, Minister for Justice and Equality (Недостатъци на съдебната система), възпроизведено от генералния адвокат Танчев в заключението му по това дело (EU:C:2018:517), е че „дори да е установено, че принципът на правовата държава в издаващата държава членка е сериозно застрашен […], не може да се изключи възможността да са налице хипотези, в които е запазена способността на съдилищата да проведат процес с необходимата независимост, за да се гарантира спазването на основното право, установено в член 47, втора алинея от Хартата“ (т. 108). Като се изразява по различен начин, Комисията потвърждава това схващане в точка 27 от писменото си становище по дело C-354/20 PPU.

20 В акта за преюдициално запитване по дело C-354/20 PPU запитващата юрисдикция признава, че утвърдителният отговор на поставените от нея въпроси би означавал „*на практика*, спирането на потока от предавания на Полша, докато полското законодателство не гарантира отново независимостта на издаващите съдебни органи“ (т. 19).

21 Точка 30 от писменото си становище прокуратурата предупреждава още, че такъв повсеместен отказ би могъл да направи неосъществима като цяло системата на предаване в рамките на Съюза (последна точка от писменото ѝ становище).

22 Белгийското правителство се позовава на решение на Европейския съд по правата на човека (ЕСПЧ) от 9 юли 2019 г., Romeo Castaño с/у Белгия (CE:ECHR:2019:0709JUD000835117), относно нарушението на правото, гарантирано от член 2 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи (ЕКПЧ), в случаите, в които държавите не изпълняват задължението си да си сътрудничат посредством механизма на ЕЗА с цел предаване на заподозряното в извършване на убийство и други престъпления лице на разположение на правосъдието.

53. В решение Minister for Justice and Equality (Недостатъци на съдебната система) Съдът признава, че наличието на мотивирано предложение от страна на Комисията, прието на основание член 7, параграф 1 ДЕС, с цел Съветът да констатира наличието на очевиден риск от тежко нарушение от страна на Република Полша на посочените в член 2 ДЕС ценности, би могло наред с други данни да представлява достатъчно основание за преценката за съществуването на системни или общи недостатъци в тази държава членка по отношение на независимостта на нейните юрисдикции[23].

54. Макар тогавашните недостатъци да са били сериозни, Съдът отхвърля възможността изпълняващият съдебен орган да отказва автоматично и във всички случаи изпълнението на всяка ЕЗА, издадена от юрисдикциите на Република Полша.

55. Причината за това е, че подобен цялостен подход е запазен за хипотезите, в които Европейският съвет официално *констатира*, че издаващата държава членка нарушава ценностите, посочени в член 2 ДЕС.

56. По думите на Съда, „от съображение 10 от Рамково[то] решение […] следва, че прилагането на механизма на [ЕЗА] *може да бъде спряно само* в случай на тежко и продължаващо нарушение от една от държавите членки на принципите, прогласени в член 2 ДЕС, *което Европейският съвет е констатирал* в приложение на член 7, параграф 2 ДЕС, с последиците, предвидени в параграф 3 от същия член“[24].

57. Споделям становището на запитващата юрисдикция, че ако към датата на постановяване на решение Minister for Justice and Equality (Недостатъци на съдебната система) положението вече е било обезпокоително, то последващите данни, изглежда, сочат, че то се е влошило[25].

58. Всъщност освен законодателните промени, посочени в акта за преюдициално запитване по дело C-354/20 PPU, най-актуалните решения на Съда — които също се споменават в акта за преюдициално запитване[26] — разкриват, че констатираните системни или общи недостатъци по отношение на независимостта на съдилищата в Република Полша могат да застрашат основните права на гражданите, попадащи под тяхна юрисдикция.

59. При всички положения задължение на запитващата юрисдикция е да установи въз основа на източниците, с които разполага, дали е налице задълбочаване на системните или общи недостатъци, които през 2018 г. са били причината Съдът да допусне — по изключение и при определени условия — възможността изпълняващият орган да откаже изпълнение на ЕЗА на основания, различни от предвидените в Рамковото решение.

60. Колкото и обаче заплахата за независимостта на полските юрисдикции да е нараснала в този смисъл, не е възможно прилагането на Рамковото решение просто да бъде спряно автоматично и във всички случаи за всяка издадена от тях ЕЗА.

23 Решение Minister for Justice and Equality (Недостатъци на съдебната система), т. 69.

24 Решение Minister for Justice and Equality (Недостатъци на съдебната система), т. 70.

25 В доклада си от септември 2020 г. относно ситуацията на върховенството на закона в Съюза, Комисията предупреждава, че в Полша „[t]he reforms, impacting the Constitutional Tribunal, the Supreme Court, ordinary courts, the National Council for the Judiciary and the prosecution service, have increased the influence of the executive and legislative powers over the justice system and therefore weakened judicial independence“(„[р]еформите, които засягат Конституционния съд, Върховния съд, общите съдилища, Националния съдебен съвет и прокуратурата, увеличиха влиянието на изпълнителната и законодателната власт върху правосъдната система и следователно отслабиха независимостта на съдебната власт“). Commission Staff Working Document, 2020 Rule of Law Report, Country Chapter on the rule of law situation in Poland [SWD(2020) 320 final] (Работен документ на службите на комисията, Доклад относно върховенството на закона за 2020 г., Глави по държави: ситуация в областта на върховенството на закона в Полша [SWD (2020) 320 final]).

26 По-конкретно, решения на Съда от 19 ноември 2019 г. по дело А. К. и др. (Независимост на дисциплинарната колегия на Върховния съд) (C-585/18, C-624/18 и C-625/18, EU:C:2019:982), и от 26 март 2020 г. по дело Miasto Łowicz и Prokurator Generalny, C-558/18 и C-563/18, EU:C:2020:234. Също така определение на Съда от 8 април 2020 г. по дело Комисия/Полша (C-791/19 R, EU:C:2020:277).

61. Това крайно решение не зависи толкова от броя и вида на доказателствата, които позволяват да се констатира съществуването на реален риск от нарушение на правата на правния субект, колкото от *качеството* на органа, който следва да извърши тази констатация и да предприеме последващи действия.

62. Съгласно решение Minister for Justice and Equality (Недостатъци на съдебната система) изпълняващият ЕЗА съдебен орган разполага с правомощието след установяване на системните и общи недостатъци в издаващата държава членка да откаже предаването на издирваното лице, ако с оглед на личното му положение, естеството на правонарушението, за което то е наказателно преследвано, и от фактическия контекст в основата на ЕЗА достигне до убеждението, че основното право на това лице, гарантирано от член 47 от Хартата, може действително да бъде нарушено[27].

63. В този случай изпълняващата юрисдикция ще приложи Рамковото решение по начина, по който съгласно практика на Съда то трябва да бъде тълкувано, за да се съгласува механизмът на ЕЗА със спазването основните права на Съюза.

64. Съгласно това тълкуване принципът на предаване продължава да важи — при все че по изключение той търпи корекция посредством отказа за предаване в случаите, когато с оглед на конкретните обстоятелства съществува реален риск от нарушение на правата на издирваното лице.

65. Противно на това, автоматичният отказ да се изпълняват всички европейски заповеди за арест, след като е извършена преценка на тежестта на системните или общи недостатъци, установени в издаващата държава членка, представлява само обикновено неизпълнение на самото рамково решение.

66. Както вече посочих, съображение 10 от Рамковото решение и практиката на Съда не допускат обикновеното неизпълнение на ЕЗА в тези случаи. За да се стигне дотам, е необходим специален правен акт: констатацията от страна на Европейския съвет съгласно член 7, параграф 2 ДЕС, че издаващата държава членка нарушава сериозно и системно ценностите на правовата държава, посочени в член 2 ДЕС.

67. Докато преценката за системни или общи недостатъци може да обоснове решението за неизпълнение ad casum на дадена ЕЗА, то единствено официалната констатация от страна на Европейския съвет за сериозно и системно нарушение на ценностите по член 2 ДЕС може да обоснове неприлагането във всички случаи на Рамковото решение, и съответно неизпълнението на всички ЕЗА, издадени от юрисдикциите на съответната държава членка.

68. Тези две хипотези се реализират по два концептуално различни начина.

69. В първата хипотеза (решение на изпълняващия съдебен орган) недостатъците се възприемат като *риск*, чийто обхват трябва да бъде проверен във всеки отделен случай: оттук произтича необходимостта изпълняващата юрисдикция да вземе предвид конкретните обстоятелства по делото, по което трябва да се произнесе.

27 В точка 113 от заключението си по дело C-216/18, Minister for Justice and Equality (Недостатъци на съдебната система) (EU:C:2018:517), генералният адвокат Танчев е склонен да възприеме становището на Комисията, която предлага „по-специално да се провери дали лицето, по отношение на което е издадена европейска заповед за арест, е политически опонент или принадлежи към социална или етническа малцинствена група, която е предмет на дискриминация. Комисията предлага също така да се провери по-специално дали престъплението, във връзка с което заинтересованото лице е обект на наказателно преследване, има политически характер, или дали управляващата власт е направила публични изявления относно това престъпление или неговото санкциониране“. В случаите на понастоящем спорните ЕЗА подобни конотации, изглежда, не са налице.

70. Във втората хипотеза (намеса на Европейския съвет) вече не става въпрос за риск, а за материализирано *нарушение* на ценностите по член 2 ДЕС, последица от което е общото неприлагане на Рамковото решение.

71. Вече не става въпрос само за обстоятелството, че единият случай се отнася до *риска от нарушение* на права, а другият — до *нарушаване* на принципите по член 2 ДЕС. По-конкретно, в първия случай става въпрос за *системни или общи недостатъци*, установени в дадена система за гарантиране на права, която поради тези недостатъци не функционира по набелязания от самия правов ред начин. От друга страна, във втория случай става въпрос за самото премахване на условията, при които една съдебна система може да защитава принципите на правовата държава, посочени в член 2 ДЕС.

72. Според мен системните или общи недостатъци, които могат да бъдат установени във връзка с независимостта на полските юрисдикции, не лишава последните от качеството им на съдебни органи. Те продължават да бъдат такива [28], въпреки че независимостта на съдебната власт като съвкупност от органи, които осъществяват правораздавателна дейност, може да е застрашена от правителствени структури (или включително от неправилното упражняване на дисциплинарните правомощия). Преценката за наличието на посочените недостатъци, колкото и сериозни да са те, не може да лиши тези юрисдикции от това им качество [29].

73. Наистина тези системни или общи недостатъци може да са толкова съществени, че неизбежно да водят до възникването на сериозни съмнения относно спазването на основните права в издаващата държава членка. Такъв би могъл да бъде случаят с използването на дисциплинарните производства срещу магистратите в ущърб на тяхната независимост като постоянна заплаха, целяща подчиняването им на изпълнителната власт, било чрез възлагане на провеждането на тези производства на органи — включително съдебни — при които отсъстват подходящите гаранции [30], било чрез използването на дисциплинарните мерки за санкциониране на напълно законосъобразни правораздавателни актове [31].

28 В противен случай последиците биха могли да засегнат други области от правораздавателната дейност като свързаните със съдебното сътрудничество по гражданскоправни въпроси или с правомощието за отправяне на преюдициални запитвания (член 267 ДФЕС), запазено за юрисдикциите в тесен смисъл.

29 Ето защо е неуместно прилагането на установената от Съда практика относно качеството на съдебен орган на прокуратурата за целите на издаването на ЕЗА. Вж. например решение от 27 май 2019 г., OG и PI (Прокуратури на Любек и Цвикау) (C-508/18 и C-82/19 PPU, EU:C:2019:456). Липсата на независимост на прокуратура, която може да получава указания съгласно националното право, не е еднозначно на системен или общ недостатък на нейния институционален режим, а на присъща на този режим особеност, която лишава тази прокуратура от правото да издава ЕЗА, но не и да действа като прокуратура. В замяна на това общата липса на независимост на юрисдикциите на дадена държава членка може да се дължи единствено на недостатък на съдебната система, тъй като Съюзът не допуска присъединяването на държави, в които юрисдикциите не са независими.

30 В точка 171 от решение от 19 ноември 2019 г., по дело A. K. и др. (Независимост на дисциплинарната колегия на Върховния съд) (C-585/18, C-624/18 и C-625/18, EU:C:2019:982), Съдът постановява, че запитващата юрисдикция следва да определи дали след влизането в сила на 3 април 2018 г. на Ustawa o Sądzie Najwyższym (Закон за Върховния съд), дисциплинарната колегия на Sąd Najwyższy (Върховен съд) може да се счита за независима и безпристрастна, като следва да извърши проверка дали „обективните условия, при които е създаден този орган, неговите характеристики и начинът на назначаване на членовете му биха могли да породят у правните субекти оправдани съмнения в неподатливостта на този орган на влиянието на външни фактори, и по-конкретно на пряко или непряко влияние от законодателната и изпълнителната власт, както и в неутралността му по отношение на противопоставящите се интереси, и в този смисъл биха могли да станат причина посоченият орган да не създава впечатление за независимост или за безпристрастност и с това потенциално да се накърни доверието, което правосъдието трябва да вдъхва на правните субекти в едно демократично общество“. С определение от 8 април 2020 г., Комисия/Полша (C-791/19 R, EU:C:2020:277), Съдът спира като привременна мярка прилагането на определени разпоредби от полското законодателство, които са основанието за компетентността на дисциплинарната колегия на Sąd Najwyższy (Върховен съд) да се произнася по дисциплинарни дела относно съдии.

31 В решение от 26 март 2020 г., Miasto Łowicz y Prokurator Generalny (C-558/18 и C-563/18, EU:C:2020:234), във връзка с твърдението за наличието на дисциплинарни производства срещу полски съдии, които са отправили преюдициални запитвания, Съдът постановява, че „няма как да бъдат допуснати национални разпоредби, от които следва, че спрямо националните съдии могат да бъдат образувани дисциплинарни производства вследствие на факта, че са отправили преюдициално запитване до Съда“ (т. 58).

74. Въпреки това, правомощието на изпълняващата юрисдикция се ограничава строго до ЕЗА, по която трябва да се произнесе, като преценката ѝ във връзка със системните или общи недостатъци трябва да се отнася до евентуалното им значение за тази ЕЗА. Ето защо решението на изпълняващия съдебен орган може да окаже въздействие единствено върху изпълнението на същата ЕЗА.

75. От своя страна преценката относно зачитането на ценностите по член 2 ДЕС се разпростира върху цялостната ситуация в съответната държава членка и е от изключителната компетентност на Европейския съвет, чиято официална констатация за нарушението на посочената разпоредба поради това засяга прилагането in toto на Рамковото решение спрямо тази държава членка.

76. Ето защо при задълбочаване на системните или общи недостатъци и при липсата на официална констатация от страна на Европейския съвет Rechtbank Amsterdam (Първоинстанционен съд Амстердам) трябва да подходи с особена строгост при преценката на обстоятелствата, свързани с ЕЗА, с чието изпълнение е сезиран [32], но той не е освободен от задължението да извърши тази конкретна преценка.

77. В това отношение е важно да се изтъкне, че изисканата от издаващия съдебен орган информация по реда на член 15, параграф 2 от Рамковото решение не само трябва да бъде относима за извършването на посочената конкретна преценка, но и трябва да бъде ограничена до информацията, която този орган разумно е в състояние да предостави [33].

78. Следователно и в съответствие с установената в решение Minister for Justice and Equality (Недостатъци на съдебната система) съдебна практика, докато Европейският съвет не е констатирал официално тежко и продължаващо нарушение в издаващата държава членка на принципите, прогласени в член 2 ДЕС, „изпълняващият съдебен орган може да не изпълни на основание член 1, параграф 3 от Рамково[то] решение […] [ЕЗА], издадена от държава членка […], само при изключителни обстоятелства, при които след конкретна и точна преценка на дадения случай посоченият орган констатира, че има сериозни и потвърдени основания да се счита, че след предаването му на издаващия съдебен орган лицето, за което е издадена европейска заповед за арест, ще се изложи на реален риск от нарушение на основното му право на независим съд и оттам на нарушение на същественото съдържание на основното му право на справедлив съдебен процес“ [34].

79. От актовете за преюдициално запитване следва, че запитващата юрисдикция не намира причини да откаже предаването на двете издирвани лица по съответните производства на нито едно от основанията, предвидени в Рамковото решение. Освен това, с оглед на личното положение на тези лица, естеството на правонарушението, за което са наказателно преследвани, и фактическия контекст в основата на ЕЗА запитващата юрисдикция изключва риска от неправомерна намеса в рамките на наказателните производства срещу тях.

32 По-специално, както вече посочих, трябва да вземе предвид личното положение на издирваното лице, естеството на правонарушението, за което то е наказателно преследвано и фактическия контекст, който стои в основата издаването на ЕЗА (решение Minister for Justice and Equality (Недостатъци на съдебната система), т. 75.)

33 Адресат на два от въпросите, отправени до издаващия съдебен орган по дело C-354/20 PPU, е могъл да бъде Sąd Najwyższy (Върховен съд, Полша). Вж. точка 17 от настоящото заключение.

34 Решение Minister for Justice and Equality (Недостатъци на съдебната система), точка 73. Според правителството на Нидерландия този подход съответства на подхода на ЕСПЧ, който обръща специално внимание на анализа на специфичните обстоятелства при преценката за наличието на конкретен риск, че липсата на независимост предполага флагрантен отказ от правосъдие (ЕСПЧ, 17 януари 2012 г., Othman (Abu Qatada) с/у Обединеното кралство (CE:ECHR:2012:0117JUD000813909, § 258—262) и ЕСПЧ, 9 юли 2019 г., Kislov с/у Русия (CE:ECHR:2019:0709JUD000359810), § 109). На тази съдебна практика се позовава и генералният адвокат Танчев в точка 109 от заключението си по дело C-216/18 (EU:C:2018:517), като посочва, че „за да прецени дали съществува реален риск от флагрантен отказ от правосъдие, на практика Европейският съд по правата на човека взема под внимание не само положението в държавата, където се изпраща заинтересованото лице, но и специфичните обстоятелства, свързани с това лице“, позовавайки се на ЕСПЧ, 17 януари 2012 г., Othman (Abu Qatada) с/у Обединеното кралство (CE:ECHR:2012:0117JUD000813909, § 272 и § 277—279).

80. Ако това е така, евентуалното задълбочаване на системните или общи недостатъци на режима на независимост на полските юрисдикции не позволява на запитващата юрисдикция автоматично да откаже изпълнението на спорните ЕЗА.

2. Релевантният момент за преценката на качеството на независима юрисдикция на издалия ЕЗА съдебен орган

81. Ако изпълняващият съдебен орган не може да прекрати процедурата по предаване след установяването на системни или общи недостатъци във връзка с независимостта на юрисдикциите на издаващата държава членка, без да извърши преценка на евентуалното реално и ефективно въздействие на тези недостатъци при обстоятелствата във връзка с всяка конкретна ЕЗА, каквото е моето становище, считам, че няма значение дали задълбочаването на тези недостатъци е настъпило преди или след издаването на съответната ЕЗА.

82. Независимо дали задълбочаването на посочените недостатъци е настъпило преди или след издаването на ЕЗА, от определящо значение е издаващият съдебен орган (който трябва да реши съдбата на издирваното лице след неговото предаване) да запази своята независимост, за да се произнесе с решение относно положението на това лице, без външна намеса, заплахи или натиск.

83. За органа, който иска предаването на издирваното лице, съдебният характер на процедурата по Рамковото решение не приключва с издаването на ЕЗА.

84. Както следва от член 15 от Рамковото решение, изпълняващият съдебен орган трябва да може по всяко време да разчита на *съдебен* партньор в издаващата държава членка, така че да може да се произнесе по предаването въз основа на достатъчна и достоверна информация, предоставена директно от издаващия съдебен орган.

85. Всъщност предвид сериозното засягане на свободата, до което води провеждането на процедурата по предаване[35], може да се окаже задължително събирането на допълнителна информация, която да позволи на изпълняващия съдебен орган да установи кои точно са обстоятелствата, които стоят в основата на издаването на ЕЗА, и по-конкретно — условията, в които ще се окаже издирваното лице след неговото предаване.

86. Високата степен на доверие, на която трябва да разчита изпълняващият съдебен орган при произнасянето си дали предаването е обосновано, може да бъде предоставена единствено от издаващ орган, който междувременно не е изгубил качеството си на независима юрисдикция.

87. Ето защо изпълняващият съдебен орган трябва да провери дали при обстоятелствата по всяка конкретна ЕЗА, с която е сезиран, правото на издирваното лице на справедлив съдебен процес може да бъде сериозно и реално застрашено. При това, повтарям, независимо дали към момента на издаване на ЕЗА съответните недостатъци вече са били системни или общи, или те са настъпили впоследствие и продължават да са налице към момента на евентуалното предаване на издирваното лице.

88. В първия случай изпълняващата юрисдикция основателно може да изпита съмнения относно законосъобразността на издаването на ЕЗА. Във втория случай съмненията ѝ могат да бъдат свързани с начина, по който издирваното лице е възможно да бъде третирано след неговото предаване.

35 Която, както посочвам в точка 58 от заключението си по съединени дела OG и PI (Прокуратури на Любек и Цвикау) (C-508/18 и C-82/19 PPU, EU:C:2019:337, т. 58), може да доведе до задържане, което да продължи до сто и двадесет дни.

89. От значение и в двата случая е изпълняващата юрисдикция да прецени в каква степен едно или друго обстоятелство може да представлява реален риск за правата на издирваното лице, в случай че предаването му бъде осъществено.

90. Вярно е обаче, че *конкретният* риск от нарушение на член 47 от Хартата в резултат на липсата на независимост на издаващия съдебен орган е значително по-малък, ако този орган е бил независим към момента на издаване на съответната ЕЗА, макар (теоретично) впоследствие да е престанал да бъде такъв.

91. По същия начин този риск намалява, ако ЕЗА се издава за изпълнението на наказание лишаване от свобода, наложено на издирваното лице в момент, когато не е имало съмнения относно независимостта на постановилия присъдата наказателен съд.

V. Заключение

92. По изложените съображения предлагам на Съда да отговори на Rechtbank Amsterdam (Първоинстанционен съд Амстердам, Нидерландия) по следния начин:

„Член 1, параграф 3 от Рамково решение 2002/584/ПВР на Съвета от 13 юни 2002 година относно европейската заповед за арест и процедурите за предаване между държавите членки, изменено с Рамково решение 2009/299/ПВР на Съвета от 26 февруари 2009 г., трябва да се тълкува в смисъл, че:

При липсата на официална констатация на Европейския съвет съгласно член 7, параграф 2 ДЕС за тежко и продължаващо нарушение от страна на издаващата държава членка на ценностите, посочени в член 2 ДЕС, изпълняващият съдебен орган може да откаже изпълнението на европейска заповед за арест само след конкретна и точна преценка, че с оглед на положението на издирваното лице, естеството на правонарушението, за което то е наказателно преследвано, и на фактическия контекст, обосновал издаването на европейската заповед за арест, съществуват сериозни и потвърдени основания да се счита, че ако бъде предадено, посоченото лице ще бъде изложено на реален риск от нарушение на основното право на справедлив съдебен процес, гарантирано с член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз.

Този риск може да е налице, както ако системните или общи недостатъци са възникнали към момента на издаване на европейската заповед за арест, така и ако са настъпили впоследствие и продължават да са налице към момента на евентуалното предаване на издирваното лице“.